

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Bratislava, 20.04.2020
OE/3446/89440/2020

Usmernenie hlavného hygienika Slovenskej republiky v súvislosti s operačnými a intervenčnými výkonmi vo vzťahu k možnému, pravdepodobnému alebo potvrdenému ochoreniu COVID-19

Nástup pandémie COVID-19 a príprava zdravotníckych pracovníkov a zdravotníctva na Slovensku obmedzila vykonávanie elektívnych chirurgických zákrokov, ktoré je po pripravenosti na pandémiu a pre uspokojenie pacientov potrebné obnoviť. V prevencii šírenia koronavírusovej nákazy by zariadenia mali postupovať na základe epidemiologických údajov, dostupnosti testovania a iných klinických informácií súvisiacich s COVID-19. Ak je dostupný dostatok testov, použiť ich v indikovaných prípadoch na testovanie personálu a pacientov. Vzhľadom na ich obmedzené možnosti testovania je potrebné použiť primerané alternatívne metódy na obmedzenie šírenia pôvodcu nákazy COVID-19, aby sa pokračovalo v starostlivosti o pacientov, ktorí čakajú na operácie.

Potup zohľadňuje:

1. Zásady testovania pacientov, aby sa poskytli užitočné predoperačné informácie o stave chirurgických pacientov COVID-19, najmä v oblastiach nárastu komunitného prenosu.
2. Ak takéto testovanie nie je k dispozícii, použiť karanténne opatrenie (karanténu) a vhodné dištančné postupy, aby sa vytvorilo bezpečné prostredie, v ktorom môže byť realizovaná elektívna chirurgia.
3. Ak nie je istota o stave pacientov vo vzťahu ku COVID-19 (pozitivita), lekárom a sestram by sa mali poskytnúť vhodné OOPP.

Na základe klinického a epidemiologického hľadiska a optimálneho využitia kapacity systému zdravotníctva je pacient zatriedený do jednej z nasledovných skupín:

Skupina 1: Stredne naliehavé, do 3 mesiacov odložiteľné stavy (z epidemiologického hľadiska v kontexte tzv. úvodnej fázy epidémie COVID-19):

1. Podmienkou pre prijatie do zdravotníckeho zariadenia a naplánovanie operačného /intervenčného zákroku je potrebné, aby pacient:
 - zostal 14 dní v domácej izolácii a denne monitoroval svoje zdravie – najmä opakované meranie telesnej teploty v priebehu dňa a sledovanie klinických príznakov (kašeľ, dýchavičnosť, bolesti hlavy a svalov),

- predložil čestné prehlásenie pacienta/zákonného zástupcu, že mu nebola nariadená ďalšia karanténa (VLD, RÚVZ), ktorá by pretrvávala v čase hospitalizácie a plánovaného operačného alebo intervenčného výkonu.
2. V prípade, že mu bola na základe pozitívnej epidemiologickej anamnézy (cestovateľská anamnéza, úzky kontakt s chorým na COVID-19) nariadená 14-dňová karanténa alebo izolácia v domácnosti a monitoring klinických príznakov, je potrebné, aby pacient:
- absolvoval 14-dňovú karanténu alebo izoláciu v domácnosti a monitoring klinických príznakov, pričom v priebehu ani po skončení karanténnych opatrení neboli u neho zaznamenané klinické príznaky COVID-19 (najmä horúčka, kašeľ, dýchavičnosť, bolesti hlavy a svalov),
 - v prípade objavenia sa klinických príznakov o tejto skutočnosti včas informoval svojho VLD/VLDD, bol klinicky a laboratórne vyšetrený. V prípade pozitivity na COVID-19 sa operácia/intervenčný zákrok odkladá až do úplného vyliečenia a 2 negatívnych výsledkov odobratých v minimálnom intervale 24 hodín (postup v zmysle aktuálneho usmernenia hlavného hygienika SR)
 - predložil čestné prehlásenia pacienta/ jeho zákonného zástupcu, že je zdravý a bez známkov respiračnej infekcie, že ukončil vyššie uvedené karanténne opatrenia a nebola mu z epidemiologickeho dôvodu nariadená ďalšia karanténa alebo domáca izolácia s monitoringom zdravotného stavu.
3. V prípade zistenia suspektného, pravdepodobného alebo potvrdeného ochorenia COVID-19 je potrebné postupovať v zmysle aktuálneho usmernenia MZ SR o liečbe a diagnostike COVID-19 a aktuálneho usmernenia hlavného hygienika o vyšetrowaní pacienta po skončení domácej liečby a hospitalizácie na COVID-19.

Skupina 2: Naliehavé stavy (z epidemiologickeho hľadiska v kontexte tzv. fázy nekontrolovateľného nárastu epidémie COVID-19)

V tomto období je potrebné operačné / intervenčné výkony obmedziť v situáciách, ak je priebeh epidémie v spádovej oblasti zdravotníckeho zariadenia v tzv. fáze nekontrolovateľného nárastu a/alebo ak sú obmedzené materiálno-technické a/alebo personálne zdroje poskytovateľa.

V prípade nutnosti podmienkou pre prijatie je testovanie na COVID-19 s negatívnym výsledkom. V prípade pozitívneho výsledku postupovať v upravenom hygienicko-epidemiologickej režime (zvýšená pozornosť venovaná dekontaminácii prostredia, dezinfekcii a sterilizácii, jednorazový materiál).

Skupina 3: Urgentné stavy (z epidemiologickeho hľadiska v kontexte tzv. fázy extrémnej záťažovej zdravotného systému pri epidémii COVID-19)

V tomto období poskytovateľ nemá k dispozícii dostatočné materiálno-technické a personálne zdroje na zabezpečenie a poskytnutie adekvátnej zdravotnej starostlivosti vo všetkých odboroch spolupracujúcich pri príprave a realizácii príslušných operačných výkonov

V prípade nutnosti podmienkou pre prijatie je testovanie na COVID-19 s negatívnym výsledkom. V prípade pozitívneho výsledku postupovať v upravenom hygienicko-

epidemiologickom režime (zvýšená pozornosť venovaná dekontaminácii prostredia, dezinfekcii a sterilizácii, jednorazový materiál).

Klinický protokol pre racionálny manažment pacientov vyžadujúcich operačný alebo intervenčný výkon v kontexte nepravdepodobného, pravdepodobného alebo potvrdeného ochorenia COVID-19 a Algoritmus odkladných operačných/ intervenčných výkonov nájdete na: <https://www.standardnepostupy.sk/postupy-pre-nemocnice/>

Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD. v. r.
hlavný hygienik Slovenskej republiky